

4 Steinitzova věta o výměně

Tato věta je pro nás důležitá hlavně svými důsledky. Plynou z ní například tyto skutečnosti:

Dvě báze téhož vektorového prostoru mají stejný počet prvků.

Ve vektorovém prostoru nemůže být více lineárně nezávislých vektorů, než je počet vektorů jeho báze.

Příklad: Množina M je systémem generátorů příslušného vektorového prostoru. Je možné nahradit některé vektory z M vektory z množiny N tak, aby výsledná množina opět generovala ten samý vektorový prostor?

a) $M = \{(1, 2), (0, 2), (1, 1)\}$, $N = \{(1, 0)\}$,

b) $M = \{(1, 1, 1), (2, 1, 3), (0, 2, 4), (1, 0, 1)\}$, $N = \{(1, 0, 0), (0, 1, 1)\}$,

c) $M = \{(1, 1, 1), (2, 1, 3), (0, 2, 4), (1, 0, 1)\}$, $N = \{(0, 1, 2), (2, 0, 2)\}$.

Věta 14 (Steinitzova věta o výměně). *Nechť V je vektorový prostor nad tělesem T . Nechť $\{\vec{u}_1, \vec{u}_2, \dots, \vec{u}_n\}$ je množina generátorů prostoru V a nechť $\vec{v}_1, \vec{v}_2, \dots, \vec{v}_k$ jsou libovolné lineárně nezávislé vektory z V . Potom platí:*

1) $k \leq n$,

2) *při vhodném přechislování vektorů $\vec{u}_1, \vec{u}_2, \dots, \vec{u}_n$ mohu prvních k z nich nahradit vektory $\vec{v}_1, \vec{v}_2, \dots, \vec{v}_k$ tak, že množina*

$\{\vec{v}_1, \vec{v}_2, \dots, \vec{v}_k, \vec{u}_{k+1}, \vec{u}_{k+2}, \dots, \vec{u}_n\}$ je systémem generátorů vektorového prostoru V .

4.1 Důsledky Steinitzovy věty o výměně

Věta 15. Každé dvě báze konečně generovaného vektorového prostoru V mají též počet prvků.

Věta 16. Každá skupina lineárně nezávislých vektorů libovolného vektorového prostoru generovaného n -prvkovou množinou obsahuje nejvýše n vektorů.

Věta 17. Je-li $\{\vec{u}_1, \vec{u}_2, \dots, \vec{u}_n\}$ báze vektorového prostoru V a jsou-li vektory $\vec{v}_1, \vec{v}_2, \dots, \vec{v}_n \in V$ lineárně nezávislé, je množina $\vec{v}_1, \vec{v}_2, \dots, \vec{v}_n$ rovněž báze vektorového prostoru V .

Věta 18. *Nechť $\{\vec{u}_1, \vec{u}_2, \dots, \vec{u}_n\}$ je množina generátorů vektorového prostoru V , pak*

$$\dim V \leq n.$$

Věta 19. *Nechť V je vektorový prostor dimenze $n > 0$ ($\dim V = n > 0$), pak jsou následující podmínky ekvivalentní:*

1. *vektory $\vec{v}_1, \vec{v}_2, \dots, \vec{v}_n \in V$ jsou lineárně nezávislé,*
2. *vektory $\vec{v}_1, \vec{v}_2, \dots, \vec{v}_n \in V$ generují prostor V ,*
3. *vektory $\vec{v}_1, \vec{v}_2, \dots, \vec{v}_n \in V$ tvoří bázi prostoru V ,*